

LIETUVOS CENTRO PARTIJA

Pareiškimas Dėl būtinybės steigti nacionalinį dienraštį

2008-01-07

Vyriausybės vardu visuose svarbiausiuose laikraščiuose išplatinti Ministro Pirmininko „pranešimai“ apie – esą – Vyriausybės per metus nuveiktą darbą yra įžūlus biudžeto lėšų panaudojimas ne pagal paskirtį – tai jokia informacija, tai ir turiniu, ir forma akivaizdi socialdemokratų rinkiminė agitacija kovojant už rinkėjus 2008 metų Seimo rinkimuose. Seimo opozicinės partijos jau pasipriešino tokiam socialdemokratų savivaliavimui, toli pralenkiančiam Valstiečių liaudininkų partijos vadovės žemės ūkio ministrės Kazimieros Prunskienės naudotą ministerijos reklamavimo būdą, dėl kurio jau buvo kilusi diskusija.

Lietuvos centro partija neigiamai vertina premjero Gedimino Kirkilo veiksmus, solidarizuojasi su reikalaujančiais klausimą principingai iširti ir siūlo socialdemokratų savireklamai panaudotus mokesčių mokėtojų pinigus grąžinti į išdą iš socialdemokratų partijai skiriamų valstybės lėšų.

Lietuvos centro partija pabrėžia, kad panašūs partiniai piktnaudžiavimo valstybės biudžeto lėšomis faktai nėra išskirtiniai, tačiau iki šiol, deja, dar nesulaukė deramo juridinio vertinimo. Turint omenyje šiandieninį nacijos ir jos valstybės institucijų moralinį nuosmukį, tai irgi nebestebina. Tačiau taikstyti su esama padėtimi neskatina, priešingai, reikalauja valstybinės informacijos pateikimo visuomenei problemų esminio aptarimo.

Lietuvos centro partija yra ne kartą siūliusi visuomenės valstybinio informavimo reikmėms steigti nacionalinį dienraštį – analogišką visuomeniniam radijui ir visuomeninei televizijai visuomeninį periodinį leidinį. Tokius leidinius turi visos kultūringos tautos ir valstybės. Lietuvoje dėl nacionalinių privatizacijos ir verslo ypatumų visi visuomeniniais galėję tapti dienraščiai tapo komerciniais. Dėl šios aplinkybės visos jose talpinamos valstybinės informacijos publikacijos automatiškai tampa jas talpinančių komercinių leidinių specifinio finansavimo priemonėmis. Šios lėšos yra milžiniškos. Vien praėjusiais metais vien Vyriausybė tokio pobūdžio publikacijoms išleido 20 mln. litų.

Lietuvos centro partija yra įsitikinusi, kad nacionaliniam dienraščiui pasirodyti yra akivaizdi būtinybė, o svarbiausia – visos galimybės, reikia tik politinės valios. Pastaroji turėtų

atsirasti iš supratimo ir viešo pripažinimo, kad nacionalinė valdžia Lietuvoje jau senokai pernelyg priklauso nuo lietuviškosios komercinės spaudos.

Finansinės nacionalinio dienraščio steigimo galimybės didesnių problemų nekeltų: pakaktų konsoliduoti visas dabar po ministerijas, žinybas, organizacijas, savivaldybes išskaidytas ir beviltiškomis smulkmenoms arba minimiems su nusikalstamumu besiribojantiems „projektams“ skiriamas lėšas – jų susidarytų ne 20 milijonų, o – visiškai tikėtina – antrąkart tiek. Tai nesunkiai galėtų nustatyti visuomenės informavimui skiriamų ir visuose valdžios lygiuose panaudojamų lėšų auditas.

Egzistuoja ir tam tikra materialinė bazė: puikus „Valstybės žinių“ pastatas su visu aptarnaujančiu personalu ir „Valstybės žinių“ leidiniu, kuris ir galėtų tapti nacionalinio visuomeninio dienraščio pamatu. „Seimo kronika“, aibė ministerijų ir departamentų biuletenių, dabar maitinančių nežinia kokias komandas ir aptarnaujančių nežinia kokias grupes skaitytojų, taip pat turėtų būti konsoliduoti nacionalinio dienraščio leidybos poreikiams.

Platinamas po kelis egzempliorius į visas imtinai iki pačių smulkiausių viešųjų ir visų lygių mokyklų bibliotekas, dienraštis sistemiskai įsijungtų į informacijos centrų struktūrą, greta televizijos, radijo ir interneto pateikdamas visą valstybės normatyvinę juridinę medžiagą, informaciją apie visų valstybės institucijų kasdieninį darbą, nekomentuotas žinias apie Lietuvos ir pasaulio įvykius, taip pat – nešališkais sugebančių išlikti politologų ir ekspertų komentarus.

Suprantama, tokio projekto įgyvendinimas susilauktų audringos suinteresuotųjų asmenų ir institucijų pasipriešinimo reakcijos. Įvykdyti jį būtų tikrai nelengva. Tačiau tik jo įgyvendinimas reikštų realų, o ne tuščiažodį, valstybės lėšų taupymą bent viename iš Lietuvos švaistūniško gyvenimo barų, leistų nutolinti valdžią nuo spaudos bent tiek, kad tauta nebesijuoktų, jog muziką politikams užsako laikraščių ir televizijos bosai. Tai – pagaliau – suteiktų galimybę bent jau kalbėti apie aukštesnio lygio žurnalistikos kūrimą.

Nacionalinis dienraštis neturėtų būti valstybinės valdžios laikraštis. Jis turėtų būti visuomenės tarybos neatlygintinai kontroliuojamas. Neapmokamas darbas nacionalinio dienraščio taryboje – manytina – galėtų būti pilietinio patriotizmo pavyzdys ir etalonas, darantis įtaką visam nacijos sąmonėjimui.

Lietuvos centro partijos
Politinė taryba